

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

26 جولای 2019

وحید مزده

یک کرکت باز چه گونه دیپلوماسی دکتر غنی را شکست داد؟ در عرصه دیپلوماسی ما هنوز اندر خم یک کوچه ایم!

بعد از هفت دور مذاکرات میان طالبان و زلمی خلیلزاد نماینده وزارت خارجه آمریکا برای صلح افغانستان و مذاکرات بین الافغانی در قطر، زلمی خلیلزاد عازم چین شد تا در نشست سه جانبه میان روسیه، چین و آمریکا شرکت نماید. این کار خلاف روال معمول بود که خلیلزاد بعد از هر نشست با طالبان به کابل می آمد و مقامات دولت افغانستان را در جریان پیشرفت مذاکرات قرار می داد.

بعد از نشست سه جانبه میان روسیه، آمریکا و چین در ماسکو، قرار بود بیجنگ میزبان نشست بعدی باشد اما چین خواهان شرکت پاکستان در این نشست بود. از آنجا که روسیه هم می خواست در صورت قبول پاکستان به عنوان عضو این نشست، ایران هم باید مجال شرکت در آن را بیابد، نوعی اختلاف به میان آمد و در نتیجه، چین که باید میزبان دور سوم می بود، این نشست را به تعویق انداخت.

کشمکش های میان آمریکا و ایران در خلیج فارس موجب شد تا فدراسیون روسیه از بیم خرابی روابطش با کشور های عرب خلیج فارس، از تاکید خود برای شرکت ایران در نشست سه جانبه دست بردارد و در نتیجه نشست سه جانبه در بیجنگ با شرکت پاکستان دایر شد. با این تفاوت که به نماینده روسیه گفته شد این نشست 3+1 خواهد بود و نماینده پاکستان در تمام نشست ها شرکت نخواهد داشت. اما به هر حال، شرکت حتی نمادین پاکستان در نشست میان سه قدرت بزرگ در مورد افغانستان، موفقیتی برای اسلام آباد بود که حکومت افغانستان هیچ عکس العملی به آن نشان نداد و دستگاه دیپلوماسی ما حتی این صدا را بلند نکرد که چرا در غیاب افغانستان، از پاکستان در چنین نشست مهمی در مورد افغانستان دعوت به عمل می آید و در مورد آینده افغانستان با این کشور مشورت صورت می گیرد.

دیپلوماسی پاکستان اینست تا در مسایل صلح افغانستان نقش داشته باشد و با نشان دادن خود در حل معضل جنگ افغانستان، از آمریکا امتیاز بگیرد. تلاش های مکرر عمران خان از آغاز به قدرت رسیدن به عنوان صدراعظم پاکستان این بوده تا اهمیت نقش پاکستان در این مسئله را برجسته سازد و با این بهانه، مجال دیدار مستقیم با دونالد ترامپ را بدست آورد.

در کنار استفاده از گزینه دوستی با چین که برای این کشور فرصت شامل شدن در مذاکرات سه جانبه میان قدرت های بزرگ را فراهم آورد، عمران خان تلاش داشت تا دیدار رسمی با ترامپ داشته باشد اما وزارت خارجه آمریکا به این خواست پاکستان جواب مثبت نمی داد.

عمران خان از راه دیگری وارد بازی دیپلوماتیک شد تا با ترامپ دیدار نماید. او از شهزاده محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی تقاضا کرد تا در این رابطه پاکستان را یاری دهد. به نوشته مطبوعات پاکستان، شهزاده محمد دوستی شخصی با جرارد کوشنر داماد دونالد ترامپ دارد. در اینجا است که می بینیم دلیل اینکه شخص عمران خان در سفر شهزاده محمد به پاکستان شخصاً پشت فرمان موتر حامل شهزاده محمد نشست و وظیفه رانندگی موتر وی را به عهده گرفت، چه بود؟! او توانسته بود در دل شهزاده جایی برای خود اختصاص دهد که چند ماه بعد در تدارک دیدار وی با ترامپ موثر افتاد.

د پائو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې دليکنيزې ښې پاروالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خير و لولئ

جرارد کوشنر که در عین حال مشاور دونالد ترامپ نیز می باشد، به تقاضای شهزاده محمد جواب مثبت داد و زمینه دیدار میان عمران خان و ترامپ را در قصر سفید مساعد ساخت در حالیکه وزارت خارجه آمریکا رسماً در جریان این دیدار قرار نداشت.

پاکستانی ها که می دانستند مسئله پایان جنگ در افغانستان در محراق توجه قصر سفید است، برای جلب توجه ترامپ، موضوع مذاکرات را طوری عنوان نمودند که مهمترین موضوع بحث میان دو طرف در این دیدار، مسئله افغانستان است در حالیکه موضوع اصلی و مهم برای پاکستان، رفع تحریم ها علیه این کشور و ادامه کمک امریکاست.

باید اعتراف کرد که پاکستانی ها در بازی های دیپلماتیک واقعا استادانه عمل می کنند! جنرال قمر جاوید باجوه لوی درستیز پاکستان نیز سفر رسمی خود به امریکا را با سفر عمران خان همزمان ساخت تا به اهمیت این دیدار بیافزاید.

عمران خان در دیدار با ترامپ گفت که قبلاً می خواستم با طالبان ملاقات کنم اما به دلیل مخالفت دولت افغانستان از این کار صرفنظر کردم. "اشاره او به جریانات چند ماه قبل بود که پاکستانی ها اعضای دفتر سیاسی طالبان در قطر را برای مذاکره به اسلام آباد دعوت نمودند اما حکومت افغانستان به این دلیل که نام اعضای دفتر در لیست سیاه سازمان ملل متحد قرار دارد، به شورای امنیت سازمان ملل از پاکستان شکایت کرد که در نتیجه این دیدار لغو شد."

عمران خان گفت اما زمانیکه از امریکا برگردم، با طالبان دیدار خواهم داشت و از آنها خواهم خواست تا با دولت افغانستان به مذاکره بنشینند.

به نوشته رسانه های پاکستانی، عمران خان به ترامپ وعده داده است تا دو گروهان امریکایی که نزد طالبان اسیر اند، آزاد گردند. همچنان عمران خان در مورد رابطه صلح و انتخابات در افغانستان ظرفانه مطلبی را عنوان کرد که می تواند مخالفت با انتخابات مطابق به خواست حکومت افغانستان باشد؛ او گفت که انتخابات افغانستان باید همه شمول باشد و طالبان نیز باید در آن فرصت شمول داشته باشند.

مشخص است که تا زمانیکه برنامه صلح میان امریکا و طالبان نهایی نشده است، طالبان حتی حاضر به قبول حکومت موقت نیز نیستند و این خواست عمران خان به این معناست که باید انتخابات افغانستان تا نهایی شدن پروسه صلح به تعویق بیافتند.

در کابل و واشنگتن بسیاری به این باور اند که پاکستان می تواند نقش تعیین کننده در صلح افغانستان داشته باشد و پاکستان تاکنون از این باور به خوبی برای رسیدن به اهداف خود استفاده کرده است. اگر چنین باوری در مورد پاکستان در قصر سفید وجود نمی داشت، شخصی چون دونالد ترامپ وقت خود را برای ملاقات با صدراعظم کشوری ضایع نمی کرد که متهم به دسیسه علیه امریکا در افغانستان است.

در شرایطی که اشرف غنی در دوران ریاست جمهوری اش تاکنون موفق نشده حتی برای چند دقیقه با ترامپ در قصر سفید ملاقات رو در رو داشته باشد اما عمران خان چنین فرصتی را بدست می آورد، نشان از موفقیت سیاست خارجی پاکستان در مقایسه با افغانستان است.

اما بخش دیگر موفقیت عمران خان در این دیدار به سخنانی مربوط است که ترامپ بر زبان آورد. ترامپ گفت که من می توانم جنگ افغانستان را در یک هفته به پایان برسانم اما نمی خواهم ده میلیون نفر را بکشم. من می توانم افغانستان را از نقشه گیتی محو کنم اما این کار را نمی کنم.

این رجز خوانی های ترامپ، اگر از یک طرف نمایانگر مایوسی کامل وی از پیروزی در جنگ افغانستان بشمار می آید اما از جانب دیگر این سخنان در برابر صدراعظم کشوری بیان شد که متهم اصلی دخالت در جنگ افغانستان است، این سخن ترامپ می تواند برای پاکستان بسیار خوش آیند و یک سند مهم برای رفع اتهام باشد. وقتی ترامپ از کشتن ده میلیون نفر و یا محو افغانستان از صحنه گیتی سخن می گوید به این معناست که قیام ضد امریکا در افغانستان منحصر به طالبان نیست که پاکستان به حمایت از آنها متهم است بلکه این قیام سراسری و افغانستان شمول بوده و به قول ترامپ یگانه راه ممکن برای پیروزی در این جنگ، نابودی کامل افغانستان از روی نقشه جهان است.

پاکستانی ها موفق شدند تا در یک موقعیت حساس یعنی زمان مذاکرات صلح میان امریکا و طالبان، روابط میان افغانستان و امریکا را دچار تنش سازند. رئیس جمهور غنی بارها گفته بود که موفقیت بزرگ وی در قبال پاکستان اینست که این کشور را دچار انزوای سیاسی ساخته است اما سفر عمران خان به امریکا و دیدار وی با ترامپ و پیامد های منفی این سفر برای افغانستان خلاف این مسئله را ثابت ساخت.

کاپیتان سابق تیم کرکت پاکستان با این قدم نشان داد که می تواند در میدان دیپلماسی نیز خوب عمل کند اما نخبه های سیاسی ما با ادعا های داشتن دکتورا و پی ایچ دی در روابط بین الملل، هنوز نمی دانند که پاکستان با چه

راهکار هایی، بازی باخته را برای خود به برد مبدل می سازد. نخبه های سیاسی ما که پروتوکول و تشریفات را معیار

1- پیروزی در دیپلوماسی می دانند، شادمان از این بودند که در میدان هوایی در واشنگتن، از مقامات رسمی وزارت خارجه آمریکا کسی به پیشوار عمران خان نیامده بود و او را سوار لیموزین نکردند اما بعد از شنیدن سخنان ترامپ علیه افغانستان، جلوی دوربین رسانه ها ظاهر شدند تا تاریخ پنج هزارساله افغانستان را به وی گوشزد نمایند! وای بر ما که هنوز اندر خم یک کوچه ایم!